

A legénység léte a monarchia hadihajásin az 1880-as években

Contributed by olaf
2005. June 21. Tuesday 08:08
Last Updated 2007. August 31. Friday 13:45

There are no translations availableEz az írás a Császári és Királyi Haditengerészet szervezete című cikkem kiegészítése. Ott részletesen leírtam szolgálati beosztást. Most azonban olyan anyaghoz jutottam, amivel mindenképp érdemes azt kiegészíteni. Készítettem a Greguss György egykori császári-királyi tengerész apródnak.

A legénység két vitorlára (része) volt felosztva a szolgálatban, illetve a pihenésben is. A szolgálat nagy részben tartott. Ennek felosztását az alábbi táblázat mutatja be.

1

2

3

Legénység egyik fele

Legénység másik fele

0 - 4 óráig

4 - 8 óráig

8 - 12 óráig

12 - 16 óráig

16 - 20 óráig

20 - 24 óráig

Â

Â'sÃ©g

pihenÂ'

Â'sÃ©g

pihenÂ'

Â'sÃ©g

pihenÂ'

Â

pihenÂ'

Â'sÃ©g

pihenÂ'

Â'sÃ©g

pihenÂ'

Â'sÃ©g

Â

Â

A hadihajákon az öbresztá reggel 5 rakor volt, ekkor a hajás pihenben ívÁ szemlyzetnek is fel kellett kelnie, ÁrsÁget 8 rakor vette Ájt. A szolgálaltbÁ leípÁ osztályly 15 perccel 8 Ára elÁtt kapta meg a fÁggÁÁgyÁjt Ás 8 Ára bele is feketett. SajÁt kabinjuk nem volt, azt kÁt kampÁ helyettesÁ-tette. 3 Ára 45 perc volt a leghosszabb idÁ, amelyet egy hadihajás matrÁza egyhuzamban Ájtalhatott. MikÁzben szinte ÁrÁnkÁnt vÁgig bÁjt Ágyuk alatt a ÁvizsgÁÁ Árs amely azt nÁzte, hogy a haján minden rendben van-e. ÁjÁlkor ez a kipihent osztályly vÁltotta fel a fedÁlzetten maradt májsik osztálylyt, 15 perccel ÁjÁl elÁtt májr feliasztottÁk, hogy teljesen elkÁszÁlve Ás fÁlserelve vegye Ájt a szolgál amely 3 Ára 45 percig tartott. 4Árakor ismÁt lefekhetett 50 percre az 5 ÁrÁs öbresztÁig.

A fedÁlzetmester vezette a napi teendÁket. A szolgálaltban ívÁk a hajás irÁnyÁ-tÁsÁjval, má±kÁdÁsÁvel kapcsolatos feladatokat vÁgezte, a májsik kÁlÁnbÁzÁ gyakorlatokban vett rÁszt.

Reggel sÁ-pszÁra Ábredt a mali (legÁnysÁg). FÁggÁÁgyÁjt Ásszetekerte, majd elhelyezte a helyre. EzutÁn kÁve a reggeli. (A menÁ az 1880-as Ávekben egy falat sajtbaÁ Ás nÁhÁny kÁtszersÁlbtÁl Állt.) Reggeli utÁn elsÁ dolgul fedÁlzet felmosÁsa volt, amely kb egy Ára hosszat tartott. A fedÁlzet sÁrolÁsa utÁn a mali ÁtÁlÁzÁtt nappali ruhÁjÁ. A kÁvetkezÁ egy ÁrÁban a legÁnysÁg a fehÁrnemÁ± mosÁsÁjval volt elfoglalva. 9.45 -kor szemÁlyi szemle kÁvetke

10 ÁrÁjtÁl a napirendben elÁÁrt gyakorlatokat vÁgeztÁk. KikÁtÁben az egÁsz legÁnysÁg, mág tengeren a mali szolgálaltban nem levÁ vÁrtÁja vett rÁszt benne. 11.30 -12-ig pihenÁ kÁvetkezett. DÁlben osztottÁk ki az ebÁdet, majd ÁrÁjig szieszta kÁvetkezett.

KettÁtÁl Átig ismÁt kezdÁdtek a munkÁk Ás a gyakorlatok. 5 rakor a legÁnysÁg ÁtÁlÁzÁtt Ájszakai ruhÁjÁj volt az Án. Abendklarschiff, az esti jelentÁs. Ilyenkor jelentettek minden fontos nappali esemÁnyt a parancsnoknak. EzutÁn kÁvetkezett a vacsora, majd a vitorlÁkat megkurtÁ-tottÁk. EzutÁn takarodÁig pihenÁ volt. TakarodÁ elÁtt a fedÁlzetmester sÁ-pszavÁra a mali ismÁt ÁsszegyÁlt, felolvastÁk a parancsokat, majd helyÁkre raktÁk a fÁggÁÁgy Ás ÁjÁlig aludni tÁrtek.

A haditengerÁszetben ítezt egy Á-ratlan szokÁsok szerint kialakult munkamegosztÁs a nemzetisÁgek kÁzÁtt. A fedÁlzetten a dÁlszÁlvok Ás az olaszok tejesÁ-tettek szolgálaltot. Ide kellett a legkevesebb szakkÁpzettsÁg. A tÁzÁ tÁbbnyire a magyarok kÁzÁl kerÁltek ki, mivel kÁlÁnÁsebb szakkÁpzettsÁg ide sem kellett, de az Á-rÁs-olvasÁs tudÁsuknak itt nagyobb szerepe volt. A gÁpek mellett a nÁmetek Ás a csehek dolgoztak. MindÁrom csoportot nÁmet Á cseh dominanciÁjÁ° altiszti kar irÁnyÁ-totta.

Idegen szakkifejezÁsek jegyzÁke:

-

Klarschiff: jelentÁse a haján minden munkÁjt elvÁgezték, a hajás kÁszen Áll (vizitre, tÁmadÁsra)

-

Mali: a csÁszÁri-kirÁlyi hadihajákon a legÁnysÁg beceneve

-

VÁrta: A hajás legÁnysÁgÁnek fele

Felhasznált irodalom:

-

Greguss György: Utazás Keleten 1881 Á' Felsőge és Zrinyi Kórház. Budapest, Optimum Könyvtér, 1988

-

Kiss Csaba: A Császári és Királyi Haditengerészet szervezete